

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครต่อรายการเพื่อสุขภาพทางโทรทัศน์ “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพตนเอง พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ความต้องการในเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพผ่านรายการคลับสุขภาพ ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ตลอดจนศึกษาถึงความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง พฤติกรรมการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อรายการเพื่อสุขภาพ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารใน “รายการคลับสุขภาพ” กับพฤติกรรมการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research Method) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประชากร ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการวัดเพียงครั้งเดียว (One Shot Descriptive Study)

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 280 คนที่ชมรายการ “คลับสุขภาพ” เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 71.1 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 36-41 ปีและมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระดับปวช./ปวส. คิดเป็นร้อยละ 27.9 ประกอบอาชีพแม่บ้านเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 35.4 และมีรายได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 32.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามชมรายการช่วงระยะเวลา มากกว่า 10 เดือน จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างชมทุกครั้ง (4 ครั้งต่อเดือน) เป็นจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 กลุ่มตัวอย่างใช้ระยะเวลาในการชมแต่ละครั้งเฉลี่ยเป็นเวลา 15 นาที เป็นจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการชมที่มากที่สุด คือ การตั้งใจชมไม่เปลี่ยนช่องจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกชมตลอดทุกช่วงรายการมากที่สุดเป็นจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 กลุ่มตัวอย่างเลือกรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพความงาม เช่น การดูแลผิวพรรณ การจัดฟัน เป็นต้น เป็นจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” โดยรวมแล้วอยู่ในระดับสูง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.48

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และ รายได้ ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน และมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน นอกจากนี้ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ รายได้เป็นตัวแปรเดียวที่มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มากจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชมสูงหรือกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” น้อยจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชมต่ำ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับชมรายการ “รายการคลับสุขภาพ” มากจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชมสูงและหากกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” น้อยจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชมต่ำ

จากผลการวิจัยในครั้งทำให้ทราบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ มีการรับชมรายการคลับสุขภาพที่แตกต่างกัน รวมถึงการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อรายการแตกต่างกัน ยกเว้น รายได้ที่แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อรายการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ชมที่ใช้ ความถี่ ระยะเวลา ในการรับชมสูงก็สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตที่สูงเช่นกัน

ในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่า ควรทำการวิจัยโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้ทราบว่า ผู้ชมรายการคลับสุขภาพนั้น มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมและความพึงพอใจ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และควรศึกษาเชิงลึกว่าสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการชมรายการเพื่อสุขภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เท็จจริงอย่างไร